

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

ARVAMUSED

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KESKPANGA ARVAMUS

20. aprill 2009

seoses ettepanekuga nõukogu määruse kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 332/2002, millega liikmesriikide maksebilansi toetamiseks luuakse keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem

(CON/2009/37)

(2009/C 106/01)

Sissejuhatus ja õiguslik alus

17. aprillil 2009 sai Euroopa Keskpank (EKP) Euroopa Liidu Nõukogult taotluse avaldada arvamust seoses ettepanekuga nõukogu määruse kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 332/2002, millega liikmesriikide maksebilansi toetamiseks luuakse keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem⁽¹⁾ (edaspidi „ettepanek määruse kohta“⁽²⁾).

EKP arvamuse andmise pädevus põhineb Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 105 lõikel 4, kuna EKP on selle võimaluse alusel antud toetuse haldaja. Euroopa Keskpanga nõukogu on käesoleva arvamuse vastu võtnud kooskõlas Euroopa Keskpanga kodukorra artikli 17.5 esimese lausega.

1. Üldised märkused

EKP leiab, et praeguses finantsolukorras on varasemaga võrreldes tõenäolisem, et euroalavälised liikmesriigid taotlevad keskmise tähtajaga rahalist abi ja et nende abitaotlused hõlmavad suuremaid summasid, kui oli ette nähtud 2002. aastal, mil määrus (EÜ) nr 332/2002 jõustus, ja detsembris 2008. aastal, mil seda muudeti. Seetõttu on EKP arvamusel, et rahvusvahelist majanduslikku ja finantsarengut arvesse võttes võib abivajadus ületada senist piirmäära 25 miljardit eurot, ning toetab ettepanekut tõsta piirmäära 50 miljardile eurole, mis võimaldaks ühendusel võimalikke finantsabi taotlusi rahuldada.

Samas märgib EKP selles suhtes, et keskpanga roll peab täielikult vastama asutamislepingu artikli 101 lõikes 1 sätestatud keskpanga poolt rahastamise keelule, koosmõjus nõukogu 13. detsembri 1993. aasta määrusega (EÜ) nr 3603/93 asutamislepingu artiklis 104 ja artikli 104b lõikes 1 nimetatud keeldude kohaldamiseks vajalike määratluste täpsustamise kohta⁽³⁾. Eelkõige tõlgendab EKP ettepanekud määruses kavandatud toetuseks antava summa tõstmist 50 miljardile eurole nii, et seda rahastatakse ainult liikmesriikide eelarvest ja

⁽¹⁾ 18. veebruari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 332/2002, millega liikmesriikide maksebilansi toetamiseks luuakse keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem, EÜT L 53, 23.2.2002, lk 1.

⁽²⁾ KOM (2009) 169 lõplik.

⁽³⁾ EÜT L 332, 31.12.1993, lk 1.

sellega ei kaasne mis tahes ajutine rahastamine või tagasimaksud Euroopa Keskpankade Süsteemi poolt. Sellega seoses eeldatakse, et ühenduse kontodel EKP juures ja liikmesriikide kontodel riikide keskpankades (RKPd) on asjakohasel ajal piisavalt vahendeid.

2. Konkreetsete märkused

2.1. Ettepanek uue artikli 9a kohta

EKP nõustub täielikult vajadusega tagada ühenduse keskmise tähtajaga rahalise abi kindel juhtimine. Siiski märgib EKP, et ettepanek uut artiklit 9a võib tõlgendada viisil, et Euroopa Kontrollikojale antakse pädevus auditeerida EKP ja RKPde raaamtupidamist. Seetõttu soovib EKP, et Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga artikli 27 alusel kehtiva õigusraamistiku tunnustamiseks, mida kohaldatakse EKP ja RKPde suhtes, peaks uus artikkel 9a sõnaselgelt piiritlema oma reguleerimisala liikmesriikidele, kes saavad ühenduselt keskmise tähtajaga rahalist abi.

2.2. Komisjoniga konsulteerimise nõue

Määruse (EÜ) nr 332/2002 artikli 2 kohaselt peavad eurot kasutusele mitte võtnud liikmesriigid konsulteerima komisjoniga, kui selline liikmesriik „teeb ettepaneku kaasata ühenduseväliseid rahastamisallikaid, mis on seotud majanduspoliitiliste tingimustega”. Soovitatakse muuta fraasi „majanduspoliitiliste tingimustega”, et oleks selge, et „majanduspoliitilised tingimused” hõlmavad kõlblikuskriteeriume (*ex ante eligibility criteria*), millega oleks selgeks hõlmatud ka Rahvusvahelise Valuutafondi uues korralduses kasutatud tingimused ⁽¹⁾.

2.3. Ühenduse keskmise tähtajaga rahalise abi võimalus ennetava meetmena

Tuleb märkida, et määruse artikli 3 lõike 2 ja artikli 5 lõike 1 muudatustes ei ole viiteid toetusprogrammidele, mis on nende artiklite kehtivas redaktsioonis. Sellest väljajätust tuleneb, et ühenduse keskmise tähtajaga rahalise abi kättesaadavuse ulatuses on selle abi andmine ainult reaalsete, mitte võimalike, maksebilansi probleemide korral. Selles osas sätestab asutamislepingu artikli 119 lõige 1 selgelt, et abi antakse liikmesriikidele, kui „ähvardab tõsine oht” sattuda raskustesse seoses maksebilansiga. Määruse artikli 3 lõike 1 punkt b osutab samuti, et abi antakse juhul, kui liikmesriigil „on tõsine oht” sattuda raskustesse (mitte juba „olla”) seoses maksebilansiga. Määruse nr 332/2002 artikli 3 lõike 2 ja artikli 5 lõike 1 viited toetusprogrammidele sätestasid raamistiku ennetava abi andmiseks. Kasulik oleks viited toetusprogrammidele artikli 3 lõikes 2 ja artikli 5 lõikes 1 taastada.

2.4. Uue ettepanekud vastastikuse mõistmise memorandumi olemus

Soovitav oleks kirjeldada uue artikli 3a alusel nõutavat vastastikuse mõistmise memorandumit järjekindlalt. Eelkõige, põhjenduse 2 kohaselt on memorandum läbiraakimiste tulemus, kuid uue artikli 3a kohaselt on memorandum pigem ühepoolse olemusega, mis sätestab nõukogu tingimused. Kuna artikli 3a sõnastus järgib asutamislepingu artikli 119 lõiget 2, soovitatakse viia põhjendus 2 vastavusse ettepanekud uue artikli 3a sõnastusega.

⁽¹⁾ Vt „IMF Overhauls Lending Framework”, pressiteade nr 09/85, 24 märts 2009, avaldatud Rahvusvahelise Valuutafondi kodulehel <http://www.imf.org>

3. Muudatusettepanekud

Muudatusettepanekud, mille puhul eespool osutatud nõuanded eeldavad määruse kohta tehtud ettepaneku muutmist, on toodud lisas.

Frankfurt Maini ääres, 20. aprill 2009

EKP president
Jean-Claude TRICHET

LISA

Muudatusettepanekud

Komisjoni redaktsiooni tekst	EKP muudatusettepanek
------------------------------	-----------------------

Muudatus 1

Ettepaned määruse põhjendus 2

„Komisjoni ja määruse rakendamise seotud liikmesriikide ülesanded ja vastutus tuleks kindlaks määrata selle kogemuse põhjal, mis on viimati saadud keskmise tähtajaga rahalise abi toimimisest. Lisaks sõlmivad komisjon ja liikmesriigid läbirääkimiste teel vastastikuse mõistmise memorandum, milles tuleks täpsustada rahalise abi andmise tingimusi.”	„Komisjoni ja määruse rakendamise seotud liikmesriikide ülesanded ja vastutus tuleks kindlaks määrata selle kogemuse põhjal, mis on viimati saadud keskmise tähtajaga rahalise abi toimimisest. Lisaks sõlmivad komisjon ja liikmesriigid läbirääkimiste teel vastastikuse mõistmise memorandum, milles tuleks täpsustada sätendada rahalise abi andmise tingimused.”
--	--

Selgitus – vaata arvamuse punkti 2.4

Muudatus 2

Ettepaned määruse põhjendus 4

„Ühenduse rahalise abi usaldusväärne haldamine on ülimalt tähtis. Seepärast on kehtivate laenulepingutega ette nähtud, et Euroopa Kontrollikoda ja Euroopa Pettustevastane Amet võivad vajaduse korral teostada kontrolli ning kõnealune võimalus tuleks sätestada käesolevas määruses.”	„Ühenduse rahalise abi usaldusväärne haldamine on ülimalt tähtis. Seepärast, ilma et see piiraks Euroopa Keskpanga Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja artiklit 27 , on kehtivate laenulepingutega ette nähtud, et Euroopa Kontrollikoda ja Euroopa Pettustevastane Amet võivad vajaduse korral teostada kontrolli ühenduse keskmise tähtajaga rahalist abi saava liikmesriigi üle ning kõnealune võimalus tuleks sätestada käesolevas määruses.”
--	---

Selgitus – vaata arvamuse punkti 2.1

Muudatus 3

Määruse (EÜ) nr 332/2002 artikkel 2

„Kui liikmesriik, kes ei ole eurot kasutusele võtnud, teeb ettepaneku kaasata ühenduseväliseid rahastamisallikaid, mis on seotud majanduspoliitiliste tingimustega, peab ta kõigepealt nõu komisjoni ”	„Kui liikmesriik, kes ei ole eurot kasutusele võtnud, teeb ettepaneku kaasata ühenduseväliseid rahastamisallikaid, mis on seotud majanduspoliitiliste tingimustega, sh eelnevalt määratletud nõuetele vastavuse tingimustega , peab ta kõigepealt konsulteerima komisjoniga.”
--	--

Selgitus – vaata arvamuse punkti 2.2

Muudatus 4

Ettepaned määruse artikli 1 lõige 2.

„Asjaomane liikmesriik arutab komisjoniga oma rahalisi vajadusi ning esitab esialgse kohandusprogrammi.”	„Asjaomane liikmesriik arutab komisjoniga oma rahalisi vajadusi ning esitab esialgse kohandus- või toetus programmi.”
--	--

Selgitus – vaata arvamuse punkti 2.3

Komisjoni redaktsiooni tekst

EKP muudatusettepanek

Muudatus 5

Ettepanud määruse artikli 1 lõige 4.

„1. 1. Komisjon võtab vajalikke meetmeid, et koostöös majandus- ja rahanduskomiteega korrapärase ajavahemike järel kontrollida, kas ühenduselt laenu saava liikmesriigi majanduspoliitika on kooskõlas kohandusprogrammi ja teiste tingimustega, mis nõukogu on seadnud vastavalt artiklile 3. Selleks annab liikmesriik kogu vajaliku teabe komisjoni käsutusse ning teeb komisjoniga täielikku koostööd.”

„1. Komisjon võtab vajalikke meetmeid, et koostöös majandus- ja rahanduskomiteega korrapärase ajavahemike järel kontrollida, kas ühenduselt laenu saava liikmesriigi majanduspoliitika on kooskõlas kohandus- **või toetus** programmi ja teiste tingimustega, mis nõukogu on seadnud vastavalt artiklile 3 ja **3a**. Selleks annab liikmesriik kogu vajaliku teabe komisjoni käsutusse ning teeb komisjoniga täielikku koostööd.”

Selgitus – vaata arvamuse punkti 2.3

Muudatus 6

Ettepanud määruse artikli 1 lõige 6

„Euroopa Kontrollikojal on õigus teostada finantskontrolli ja auditeid, mida ta peab vajalikuks seoses kõnealuse abi haldamisega. Komisjonil, sealhulgas Euroopa Pettustevas-tasel Ametil, on õigus saata oma ametnikud või nõueteko-haselt volitatud esindajad teostama tehnilist- või finants-kontrolli või -auditeid, mida ta peab vajalikuks seoses ~~ühenduse keskmise tähtajaga rahalise~~ abi haldamisega.”

„**Ilma et see piiraks Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja artiklit 27**, on Euroopa Kontrollikojal õigus teostada finantskontrolli ja auditeid **ühenduse keskmise tähtajaga rahalist abi saava liikmesriigi üle**, mida ta peab vajalikuks seoses kõnealuse abi haldamisega. Komisjonil, sealhulgas Euroopa Pettustevas-tasel Ametil, on **seega** õigus saata oma ametnikud või nõuetekohaselt volitatud esindajad teostama tehnilist- või finantskontrolli või -auditeid, mida ta peab vajalikuks **ühenduse keskmise tähtajaga rahalist abi saavates liikmesriikides haldamisega seoses selle abiga.**”

Selgitus – vaata arvamuse punkti 2.1